

ROMSDAL REGIONRÅD

Forprosjektrapport

Interkommunalt samarbeid i Romsdal

Britt Rakvåg Roald

27.02.2014

Innhold

Oppsummering.....	3
Kap. 1. Bakgrunn for forprosjektet.....	4
Kap. 2. Organisering, mål og arbeidsmetode	6
2.1. Prosjekteier	6
2.2. Styringsgruppe.....	6
2.3. Prosjektleder og prosjektgruppe	6
2.4. Mål for forprosjektet	7
2.5. Arbeidsgrupper.....	7
2.5.1. Arbeidsgruppe I	7
2.5.2. Arbeidsgruppe II	8
2.6. Konsulentbistand.....	9
Kap. 3. Budsjett/økonomi.....	9
Kap. 4. Prosess i og resultat av arbeidsgruppene og prosjektgruppen	10
4.1. Metodikken	10
4.2. Arbeidsgruppe I.....	10
4.3. Arbeidsgruppe II	10
4.3.1. Helse og omsorg inkl samhandling	11
4.3.2. Oppvekst - barnehage og skole	11
4.3.3. Kultur og fritid	11
4.3.4. Tekniske tjenester	12
4.3.5. Andre samarbeidsområder.....	12
Kap. 5. Anbefalinger fra arbeidsgruppene	13
5.1. Arbeidsgruppe I	13
5.1.1. Mål og verdier	13
5.1.2. Regionrådets rolle - «Regionens vilje – hva er det?»	13
5.1.3. Prinsipper for samarbeid	14
5.2. Arbeidsgruppe II	14
5.2.1. Helse og omsorg inkl samhandling	14
5.2.2. Oppvekst - barnehage og skole	15

5.2.3. Kultur og fritid	15
5.2.4. Tekniske tjenester – vann/avløp, byggesaker, brann mm	15
Kap. 6. Forslag til hovedprosjekt	16
6.1. De ulike samarbeidsarenaene i ROR	16
Delprosjekt 1: Planarbeid i Molderegionen	17
Delprosjekt 2: Kommunestruktur	18
Delprosjekt 3: Systematisere eksisterende samarbeidsordninger og interntjenester	18
Områder som ivaretas og videreutvikles administrativt i ROR	19
1. Interessepolitikk	19
2. Næringsutvikling	19
3. Samhandling	19
6.2. Organisering og arbeidsmetode	19
6.3. Finansiering av interkommunale samarbeid i ROR	20

Oppsummering

Forprosjekt for interkommunalt samarbeid i Romsdal er nå avsluttet. Forprosjektrapporten beskriver innretningen for forprosjektet, mandat og organisering og forslag til hovedprosjekt.

Etter at NIVI i 2011 laget en forstudie som beskrev de ulike samarbeidsordningene i ROR, ble alle kommunene i et felles kommunestyremøte 7. mars 2012 blant annet ble enige om:

1. Å ta forstudierapporten til etterretning og erkjenne en felles forståelse for utfordringsbildet som beskrives i rapporten
2. Ønske om å styrke og strukturere det interkommunale samarbeidet
3. Øke ressursene fra kommunene til ROR
4. Etablere et forprosjekt med bred involvering som blant annet skulle forslå hvordan kommunene kunne organisere, strukturere og formalisere samarbeidet bedre
5. Utarbeide forslag til forpliktende samarbeidsmodell for en hovedprosjektfase

Alle 8 ROR-kommunene vedtok i sine kommunestyrer å gå videre fra forstudiet og inn i forprosjektfasen. Gjemnes kommune var med i forstudien til NIVI, men valgte å ikke være med i forprosjektet. Et eget mandat ble laget for forprosjektarbeidet.

Konklusjonen fra forprosjektet er beskrevet i kapittel 5 og forslag til hovedprosjekt i kapittel 6.

Prosjektgruppen forslår følgende områder som hovedprosjekt i tre deler:

1. Planarbeid i Molderegionen – samfunnsplan for Molderegionen (kommunedelen)
2. Kommunestruktur
3. Systematisere eksisterende samarbeidsordninger inkl interntjenester

Prosjektgruppen finner det hensiktsmessig å dele opp hovedprosjektperioden i en utredningsfase og en gjennomføringsfase. Før gjennomføring skal saken igjen behandles i kommunestyrene i de enkelte kommunene. Første fase av hovedprosjektet, utredningene, skal ferdigstilles til behandling i kommunene innen 2. april 2015.

Finansiering av hovedprosjektet forutsetter eksterne midler. Innhenting av eksterne midler ivaretas av ROR på vegne av kommunene. Hver kommunes bidrag blir de ledere/ansatte og politikere som deltar i styringsgrupper, prosjektgrupper og referansegrupper.

De øvrige samarbeidene i ROR ivaretas administrativt i samarbeid med styret og medlemsmøtet.

Kap. 1. Bakgrunn for forprosjektet

I 2011 laget NIVI en rapport, forstudie, som kartla samarbeidsrelasjonene i Romsdalsregionen. NIVI-rapporten fremhever følgende hovedpunkter/konklusjoner (utdrag):

«...kommunene i Romsdal har utviklet et svært omfattende interkommunalt samarbeid målt i antall ordninger. Det formelle interkommunale samarbeidet i Romsdal inkl. Eide og Gjemnes består av 100 forskjellige ordninger. Det er registrert 17 andre formaliserte samarbeidsordninger, 57 permanente fagnettverk og 22 pågående prosjekter i eller utenfor regionrådet.»

«En sektorvis gjennomgang tyder samtidig på svak innholdsmessig utvikling og en sterk geografisk og organisatorisk fragmentering. Det gjelder samarbeidet om IKT og administrative støttefunksjoner, smale kompetansekrevene tjenester som barnevern og kommunehelsetjenester, tekniske funksjoner som brannvern og byggesaksbehandling, samt utviklings- og forvaltningsoppgaver innenfor landbruk, miljøvern, samfunnsplanlegging og næringsutvikling. Potensialet for høyere kompetanse, bedre kvalitet på tjenestetilbud og bedre ressursbruk gjennom utvidet samarbeid vurderes som stort. Bedre samordning av utviklingsoppgaver kan gi større regional utviklingskraft.

Nærmere analyser av geografisk samarbeidsmønster for grensekommuner mot Nordmøre og Sunnmøre viser at Eide, Nesset og Vestnes er sterkere integrert mot Molde og de andre Romsdalskommunene enn mot hhv Nordmøre og Sunnmøre.»

«.....Ut fra dagens organisering kan det reises spørsmål om hensynet til politisk styring og kontroll blir godt nok ivarettatt gjennom dagens samarbeidsordninger.

Dagens samarbeid framstår som dårlig tilpasset utfordringsbildet for kommunene som preges av kompetanseutfordringer og voksende sårbarhet som følge av nasjonale reformer og mer krevende oppgaver. Gjennomførte analyser tyder på bred enighet om behov for å utvikle et utvidet og mer forpliktende samarbeid, særlig om administrasjon og tjenesteyting. Et sterkere og mer strukturert samarbeid vurderes som et nødvendig og riktig skritt framfor konkrete diskusjoner om kommunestruktur. Bredden i utfordringene tilsier et samlet politisk og administrativt styringsgrep innenfor faste geografiske samarbeidsområder. Gjennomførte analyser tilsier at regionrådet bør reorganiseres og styrkes som støtte- og utviklingsorgan i det videre arbeid.

I gjennomførte intervjuer vektlegges at det bør gis prioritet til utvikling av en mer forpliktende samarbeidsstrategi som kan skape grunnlag for samarbeid om kommunale kjernefunksjoner. Det er behov for prioritering og forankring av konkrete regionale satsingsområder. Gjennomførte intervjuer

tilsier at det er behov for ytterligere samordning av IKT-systemer med vekt på etablering av felles bredbåndsnett for kommuner i ROR som pr i dag ikke har det. Som andre viktige satsingsområder pekes det på utvidet samarbeid om administrative støttefunksjoner, planlegging og byggesaksforvaltning, skoleutvikling, barnevern og øvrige sosialtjenester, samt kommunehelsetjenester i forbindelse med oppfølging av samhandlingsreformen. Behov for en gjennomgang av det næringspolitiske samarbeidet blir også vektlagt.

NIVIs tolkning er at kommunene står ved et forvaltningsskille som følge av at nasjonale reformer er dårlig tilpasset det lokale kompetanse- og ressursgrunnlag som følger av dagens kommunestruktur. Endringer i kommuneinndelingen kan være et naturlig svar på utfordringene, men krever nasjonal medvirkning og avklaring av sentrale rammebetingelser for den videre utvikling av kommunesystemet. Erfaringer tilsier at utvikling av gode interkommunale svar på utfordringene krever overgang fra et praktisk pragmatisk samarbeid i ulike geografiske retninger til et mer strategisk forpliktende samarbeid mellom faste partnere. Samarbeid om lovpålagte oppgaver vil kreve innføring av systemer for ivaretagelse av demokratisk og administrativ styring og kontroll. Åpenhet og rettssikkerhet for innbyggerne må ivaretas.»

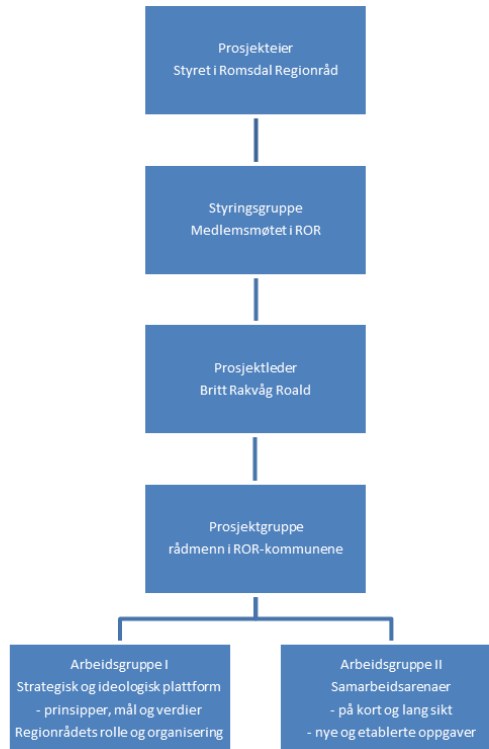
I forlengelsen av dette vedtok alle kommunestyrene i Romsdalskommunene i 2012 enighet om utfordringsbildet og å være med i et forprosjekt som skulle se nærmere på de eksisterende samarbeidsområdene og foreslå området der man kunne samarbeidet tettere og mer formalisert. Målsetting om mer politisk styring og oversikt var viktig i diskusjonene i de politiske organene i enkeltkommunene.

Forprosjektet var planlagt våren 2013 og gjennomført høsten 2013 ut fra følgende tidsplan:

- Innen 7. juni – Godkjent innretning i forprosjektet inkl mandat og formell oppstart
- Innen 15. juni – Arbeidsgrupper oppnevnt, leder etablert, ekstern bistand avklart
- Innen 15. august – Oppstart arbeidsgrupper
- Innen 1. november – Arbeids i arbeidsgrupper, prosjektgruppe og konsulenter slutført
- Innen 1. desember – Sluttarbeid i prosjektgruppen
- 15. desember – Forprosjektrapport til kommunene

Kap. 2. Organisering, mål og arbeidsmetode

Organisasjonskart for forprosjektet:

2.1. Prosjekteier

Styret i Romsdal Regionråd har vært prosjekteier.

2.2. Styringsgruppe

Medlemsmøtet i ROR med to oppnevnte tillitsvalgte, Marit Gunnarson og Anne Mari Mordal, har vært styringsgruppe for forprosjektet.

2.3. Prosjektleder og prosjektgruppe

Prosjektgruppen har vært ledet av daglig leder i ROR Britt Rakvåg Roald, som er prosjektleder. Rådmennene i ROR har vært prosjektgruppen.

2.4. Mål for forprosjektet

Medlemsmøtet i ROR har vedtatt følgende mål for forprosjektet:

Effekt mål – hva kan oppnås innenfor områdene

Kvalitet, kompetanse, effektivitet, påvirkningskraft og politisk styring.

Prosjektgruppen vil understreke at vår forståelse av ønskede effekt mål, er at disse pekere utover forprosjektfasen og er mål som vil tydeliggjøres i hovedprosjektfasen.

Mål for/sluttresultat av forprosjektet

- Felles sak til kommunestyrene som definerer: Mål, verdier, prinsipper, modellvalg og finansiering/samordnet finansieringssystem
- Foreslå modellvalg/samarbeidsmodell som skal prøves ut i en prosjektperiode
- Avklare samarbeidsstrategi i den enkelte kommune, prioriterte samarbeidspartnere

2.5. Arbeidsgrupper

Det har vært to hovedarbeidsgrupper i forprosjektet.

2.5.1. Arbeidsgruppe I

Ideologisk og strategisk plattform, prinsipper, mål og verdier - Regionrådets rolle og organisering

I arbeidsgruppe I har man jobbet ut fra følgende mandat:

- *Hvilke verdier står vi for i Romsdal?*
  - Felles samfunnsmessig ståsted og målsetting
  - Definere konsekvensen av «Molde som motor»
- *Hvilke mål har vi for å samarbeide om oppgaver*
  - Tjenestekvalitet
  - Økonomisk innsparing
  - Demokratisk styring av interkommunal virksomhet

- Andre element
- *Kartlegge politisk og administrativ motivasjon for formalisert samarbeid, nå og fremover*
  - De ulike kommunenes forutsetninger og roller nå og fremover
  - Kartlegging skal være overordnet nivå og på kommunenivå
- *Alternative modellvalg, skissere ulike alternativer inkl organisering*
  - Prinsipper for alternative samarbeidsmodeller, rammer og fleksibilitet
    - Konsekvenser: Politisk, administrativt/faglig, økonomisk – fastsette mal for kostnadsfordeling i interkommunalt samarbeid, for de ansatte
- *Hvilke grep må til for å øke påvirkningskraften til Romsdal i fylket og landsdelen?*
- *Hva skal rollen til regionrådet være fremover?*

Arbeidsgruppen har vært ledet av prosjektleder og har hatt tre heldagsmøter.

2.5.2. Arbeidsgruppe II

Samarbeidsarenaer på kort og lang sikt, nye og etablerte oppgaver

De 4 arbeidsgruppene får følgende mandat:

- *Vurdere dagens samarbeidsordninger – hvilke er klar for endring?*
- *Vurdere alle typer kommunale oppgaver innenfor det enkelte fagområdet med tanke på samarbeidsmuligheter (administrative, forvaltning, lovpålagte tjenester, tekniske funksjoner, utviklingsoppgaver mm)*
- *Vurdere hvilke nye oppgaver som er aktuelle for formalisert samarbeid*
- *Konkretisere aktuelle oppgaver for samarbeid, prioritering og tidsperspektiv*
- *Vurdere fritt hvilke fylkeskommunale og statlige oppgaver som regionen med fordel kan ivareta/overta*
- *Komme med innspill mht politisk styring av oppgaver, politikkers rolle*

Arbeidsgruppene har hatt 1-2 deltakere fra hver kommune. De har hatt egne leder som har rapporterer skriftlig ut fra mal utarbeidet av prosjektleder. Plenums møtene har vært ledet av prosjektleder. Arbeidsgruppen har hatt tre heldagsmøter.

De ulike områdene er:

1. Helse og omsorg inkl samhandling
2. Oppvekst - barnehage og skole
3. Kultur og fritid
4. Tekniske tjenester – vann/avløp, byggesaker, brann mm

2.6. Konsulentbistand

Prosjektleder har hatt bistand fra NIVI analyse i deler av arbeidet.

Kap. 3. Budsjett/økonomi

Forprosjektet har holdt seg innenfor de økonomiske rammene. Det økonomiske sluttregnskapet er ikke avsluttet. Midler fra LUK-satsing og skjønnsmidler skal dekke en del av utgiftene i forprosjektet.

Kap. 4. Prosess i og resultat av arbeidsgruppene og prosjektgruppen

4.1. Metodikken

Daglig ledere i ROR har vært prosjektleder og ledet prosessene i begge arbeidsgruppene. Møtene har vært organisert slik at de to arbeidsgruppene har hatt møter om hverandre, slik at prosjektleder har kunnet ivareta dialogene mellom politikerne og faglederne gjennom prosessen. Prosjektgruppen har hatt møter samtidig med arbeidsgruppe II, samt noen egne møter.

4.2. Arbeidsgruppe I

Arbeidsgruppe I har hatt 24 deltakere, 3 fra politikere fra hver kommune. Gjennom tre møter har de ulike elementer i mandatet blitt diskutert. I tillegg har vi hatt undervisning om lovens innretning mht interkommunale samarbeid og to tillitsvalgte fra styringsgruppen har undervist om medvirkning og samarbeid.

4.3. Arbeidsgruppe II

Arbeidsgruppe II har hatt ca 60 deltakere, ledere fra alle fagområdene fra alle kommunene. De har jobbet ut fra følgende bestilling i tillegg til mandatet:

- Gjennomgå samarbeidsområder ut fra NIVI-rapporten innenfor deres samarbeidsområde: Hva pågår?, Hvilke bør komme i tillegg?, Hvilke bør evt avvikles?: Der det er ulike konstellasjoner innenfor de samme områdene, hvorfor er det ikke ett samarbeidsområde med alle?
- Hva er fordelene med å samarbeide?
- Plassere de ulike samarbeidsområdene inn i et skjema som viser tilbudets behov for fysisk nærhet
- Sortere i og navngi hovedgrupper innenfor deres fagområde
- Prioriterte satsingsområder for første del av prosjektfasen

Mandatet for arbeidsgruppe II har vært omfattende. Oppgavene innenfor mandatet har blitt forstått og utført på ulikt vis, men alle har ryddet godt i det NIVI hadde listet opp i 2011 og har kommet med sine forslag til veien videre. Vurderinger av endringsbehov i de eksisterende samarbeidsordningene har hverken arbeidsgruppe II eller prosjektgruppen hatt anledning til å gå dypt inn i. Noe er delvis beskrevet, men dette må bli en del av hovedprosjektet.

4.3.1. Helse og omsorg inkl samhandling

Arbeidsgruppen har vært ledet av Gro Berild, Rauma kommune.

Innenfor dette samarbeidsområde eksisterer følgende samarbeid:

Felles legevakt, legevaktsamarbeid, felles legeskyssebåt, jordmordsamarbeid, psykiatri, Svanetunet, psykisk utviklingshemmede, bofelleskap, ACT-team (Acceptance and commitment Therapy), kjøp av fysioterapitjenester, kreftkoordinator, lindrende behandling og samhandlingsreformen. Kun samhandlingsreformen, som inntil november 2013 har vært et prosjekt, inkluderer alle kommunene.

4.3.2. Oppvekst - barnehage og skole

Arbeidsgruppen har vært ledet av Gisela Smith-Nilsen, Vestnes kommune.

Innenfor dette samarbeidsområde eksisterer følgende samarbeid:

PPT, Kunnskapsnett Romsdal, salg av Voksenopplæringstjenester, interkommunal voksenopplæring, voksenopplæring, Tøndergård skole, logoped, syn- og audiotjenester, kjøp av ungdomskoleplasser, kjøp av barneskoleplasser, felles barnevern, ROR-barnevern (fagsamarbeid), krisesenter, støttesenter mot incest og seksuelle overgrep.

Kunnskapsnett Romsdal, et nettverk for ledere innen skole og barnehager i Romsdal, har en helt sentral rolle i samarbeidet innenfor oppvekstområdet.

4.3.3. Kultur og fritid

Arbeidsgruppen har vært ledet av Turid Leirvoll Øverås, Nesset kommune.

Innenfor dette samarbeidsområde eksisterer følgende samarbeid:

Bibliotek, Bjørnsonfestivalen, Romsdalsmuseet, Nordmøre museum, kulturskolesamarbeid, Romsdalsorkesteret, kulturskolen, Ungdommens kulturmonstring (UKM), Dovrefjellområdet, Friluftsrådet i N&R og Friluftsrådet Ålesund og omland.

4.3.4. Tekniske tjenester

Arbeidsgruppen har vært ledet av Bjarte Koppen, Molde kommune.

Innenfor dette samarbeidsområde eksisterer følgende samarbeid:

Beredskap mot akutt forurensing: RIUA-Romsdal og NIUA-Nordmøre, Møre og Romsdal 110-sentral, brannsamarbeid, feiertjenesten, Åknes Tafjord, Romsdal interkommunale renovasjonsselskap IKS (RIR), Ålesundsregionenes interkommunale miljøsekskap IKS (ÅRIM), Eide vassverk, driftsassistanse for vann og avløp, Kystlab AS, Tusten Tunnelselskap AS, Møreaksen AS, Eksportveien AS, Nordøyveien, Samspleis AS, Energi 1 Kraft AS, geodata, oppmåling, Romsdalskart, eiendomsskattetaksering, tilsyn byggesak, interkommunal samarbeid sjø, skogbrukskompetanse.

Innenfor tekniske tjenester finner vi de fleste IKS og AS. Når det gjelder andre områder innenfor tekniske tjenester er det en rekke kombinasjonsstillinger i ulike kommuner, altså en del ansatte som dekker flere funksjoner i sin stilling. Gruppen var fra starten av veldig opptatt av at dette måtte sees spesielt på hvis man skal gjøre endringer innenfor noen enkeltområder.

4.3.5. Andre samarbeidsområder

Dette området ble gjennomgått av rådmannsgruppen. Følgende områder er det eksisterende samarbeid innenfor, også her ulikt mellom hvilke kommuner:

ROR-IKT, IKT-samarbeid (NAV), skatteoppkreving, arbeidsgiverkontroll, felles regnskapskontor, innkjøpssamarbeid, anbud vaskeritavtale, interkommunalt arkiv, kommunerevisjon distrikt 2, kommunerevisjon distrikt 3, kontrollutvalg sekretariat, Astero, NAV, felles landbrukskontor, skogbrukssamarbeid, veterinærvakt, GassROR IKS, Harøysund næringspark AS, Molde og Romsdal havn IKS, Molde lufthavnutvikling AS.

Kap. 5. Anbefalinger fra arbeidsgruppene

5.1. Arbeidsgruppe I

5.1.1. Mål og verdier

Politikerrepresentantene debatterte grundig hva som bør være våre mål og verdier i dagens samarbeidsrelasjoner og fremtidens samarbeid. Følgende ble fremhevet i diskusjonene:

- En samarbeidsrelasjon som er preget av raushet, ærlighet og engasjement, med rom for uenighet før vedtak er landet, valgfrihet og stor takhøyde.
- En vinnerkultur preget av stolthet, tydelighet og høyt ambisjonsnivå, med kompetanse i front. Kulturen skal være løsningsorientert og resultatorientert, med «fremoverlente» aktører.
- Samarbeidsrelasjonene skal være attraktive, robuste, forutsigbare og pålitelige. Vertene for ethvert samarbeid skal ha som ambisjon å være «det gode vertskap».
- Samarbeidet skal stimulere bolyst, som fremmer «det gode liv» og livskvalitet.

5.1.2. Regionrådets rolle - «Regionens vilje – hva er det?»

Regionrådet var et element i NIVIs rapport. Det fremheves et behov for rolleavklaring og tydeliggjøring. Hvordan skal regionrådet og den administrative ressursen benyttes til beste for kommunene? Hvordan skal regionrådet forsterke medlemskommunenes budskap og vise samhold i saker som er viktig for enkeltkommuner og dermed for regionen? Det kom en rekke innspill når arbeidsgruppe I diskuterte dette. Her var engasjementet stort.

ROR har et strategidokument som skisserer noe av dette, tittelen i strategidokumentet er «ville-vågevinne». Strategidokumentet er fra 2007 og bør gjennomgås og revitaliseres. Koordinering der flere kommuner har felles interesser er særdeles viktig. Her kan regionrådet ta mer ansvar.

En del saker er veldig viktig for hele regionen, eks samferdsel og sykehussaken. Her kan regionrådet være sentralt i å fronte saker på vegne av alle kommunene. Regionrådet kan også koordinere i saker der en kommune har spisskompetanse innenfor et område og dermed kan hjelpe andre med eks høringer.

Regionen må være attraktiv for å tiltrekke seg arbeidskraft. Det er derfor viktig at regionrådet er oppdatert om arbeidsmarkedet gjennom næringsfora i de ulike kommunene, være aktiv i markedsføringen av regionen for å bygge et positivt omdømme utad. Informasjon via nettsidene samt å delta på aktuelle arenaer politisk og næringspolitisk. Relasjonsbygging er viktig.

5.1.3. Prinsipper for samarbeid

To viktige elementer var det bred enighet om i arbeidsgruppe I.

1. *Kommunene i ROR har hverandre som foretrukne samarbeidspart.*
Ved nye samarbeidsbehov går vi primært til hverandre. Dette gjør at regionen styrkes, vi er tydelig på hvem vi står sammen med og primært vil videreutvikle oss med, til beste for innbyggerne.
2. *Hvis noen ønsker samarbeid om et område som det eksisterer interkommunalt samarbeid om i dag, skal man gå inn i samarbeidet på like premisser som de som allerede er der.*
I dag brukes mye tid på de som skal inn i en etablert samarbeidsordning og å forhandle om avtalene rundt dette. Arbeidsgruppen slutter seg til at de som skal inn i etablerte samarbeidsordninger skal tilbys dette ut fra den eksisterende avtalen. Slik kan man bruke energien i samarbeidsordningen på å utvikle den slik NIVI påpekte var en mangel innenfor en del av samarbeidsordningene i ROR.

5.2. Arbeidsgruppe II

Arbeidsgruppe II ble etter at de hadde gått gjennom de samarbeidsordningene som var etablerte, utfordret på hvilke man burde satse på fremover. Arbeidsgruppene har jobbet noe ulikt med dette. Hele besvarelsen ligger som vedlegg, men i det følgende skisseres de prioriterte områder for videre samarbeid som har blitt fremsatt fra de ulike arbeidsgruppene.

5.2.1. Helse og omsorg inkl samhandling

Helse- og omsorgsgruppen var offensiv og foreslo mange områder. De så store potensialer for videreutvikling av samarbeid. De trakk fram samhandlingsgruppen i ROR som sentral i dette arbeidet.

Områder de trakk frem:

- Familie, barn og unge (u/ 18 år): Helsestasjon, jordmor, PPT, barnevern og helsestasjon for ungdom.
- Helse: Legevakt, legevaktsentral, Øyeblikkelig hjelp – døgnopphold, kreftkoordinator og lindrende behandling, fysioterapi inkl. spesialisert og frisklivstilbud
- Pleie og omsorg: Demens, alderspsykiatri, kreftkoordinator og lindrende behandling, hjelpemiddelforvaltning
- Forvaltning: Tildeling av tjenester, utarbeidelse av felles prosedyrer,
- Rehabilitering: Hjelpemiddelforvaltning, logopedi, syn og hørsel, rehab.team, rehab.plasser dag/ døgntilbud, hverdagsrehabilitering
- Rus og psykisk helse: Psykisk helse, psykologtjeneste, forebyggende arbeid, rus
- Samfunnsutvikling: Miljørettet helsevern, folkehelse, planarbeid, kommuneoverlege
- Velferdsteknologi: IKT - felles journalsystem, kurs, systemarbeid

5.2.2. Oppvekst - barnehage og skole

Oppvekstgruppen var tydelig på sine prioriteringer. De prioriterte fra 1-3 følgende:

1. Spesialundervisning: Tøndergård skole, PPT, logopedtjeneste
2. Voksenopplæring: Grunnskoleopplæring for voksne, flyktninger/innvandrere og asylmottakere
3. Barnehage- og skoleområdet

5.2.3. Kultur og fritid

Innen kultur og fritid prioriterte de 4 områder for videre samarbeidssatsning. Dette var:

1. Kulturskole
2. Bibliotek
3. Kulturminneforvaltning
4. Folkehelse

5.2.4. Tekniske tjenester – vann/avløp, byggesaker, brann mm

Innenfor tekniske tjenester prioriterte de mange områder for videre samarbeid. Det var noe ulike ståsteder i gruppen, blant annet mht kombinasjonsstillinger innenfor flere områder, der spesielle hensyn må tas ved videreutvikling av samarbeid. Områdene finnes i sin helhet i vedlegget, her nevnes de man ville prioritere høyest:

- Brann og redning - Nord for Romsdalsfjorden: Forebygging, feiing, kurs og øvelser, tilsyn, akutt forurensning (RIUA)
- Byggesak, spesielt byggesaksbehandling med saksbehandling, dispensasjoner, matrikkelføring, veiledning, og ulovlighetsoppfølging
- Slam - RIR-området: Innsamling slam, saksbehandling/myndighets-utøvelse etter forurensningsloven og tilsyn slamanlegg
- Landbruk, vilt og miljø: Tilskuddsforvaltning, næringsutvikling, saksbehandling etter jord og konsesjonslov, viltforvaltning, naturmangfoldloven, motorferdsel utmark, vanndirektivet - ivaretagelse av vannressurser og forurensning

Kap. 6. Forslag til hovedprosjekt

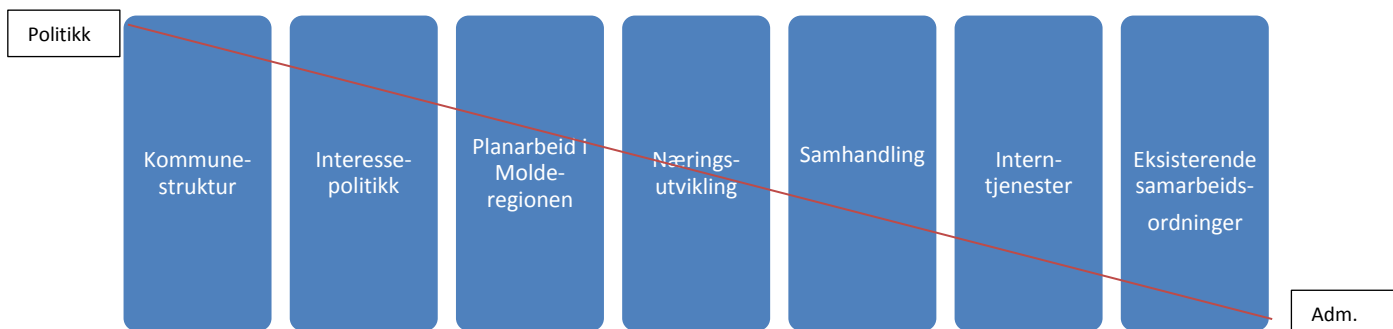
Et av målene i forprosjektet var å skissere et videre prosjekt for tydeliggjøring av politiske linjer, forenkling av, og mer formalisering av samarbeid mellom ROR-kommunene. I dette kapitlet skisseres de ulike samarbeidsområdene/arenaene og hvordan det kan jobbes videre innenfor disse. Noen områder er etablerte og kan ivaretas administrativt i ROR. Andre områder krever prosjektorganisering og utprøving blant annet i lys av den varslede kommunestrukturdiskusjonen.

Minner innledningsvis om de viktige prinsippene for samarbeid i dagens ROR som arbeidsgruppe I (politikkerne) var enig om:

- Kommunene i ROR har hverandre som foretrukne samarbeidspart. Ved nye samarbeidsbehov går vi primært til hverandre.
- Hvis noen ønsker samarbeid om et område som det eksisterer samarbeid om i dag, skal man gå inn i samarbeidet på like premisser som de som allerede er der.

6.1. De ulike samarbeidsarenaene i ROR

Samarbeid mellom kommunene i Molderegionen

Modellen illustrerer ROR-samarbeidet i sin helhet under paraplyen: «Samarbeid mellom kommunene i Molderegionen». De ulike «boksene» illustrerer de ulike områdene der vi samarbeider i dag og hvor kommunene vil utvikle samarbeidet videre.

Hovedprosjekt («Paraplyen»):

Samarbeid mellom kommunene i Molderegionen

Noen ord om målsettingen for samarbeidet og videreutvikling av dette:

- Forberede kommunestrukturdebatten i lys av nasjonale politiske signaler
- Utrede/analysere områder der kommunene i samarbeid kan ta over noen av de fylkeskommunale og statlige oppgavene
- Økt politisk innflytelse
- Rydde og rendyrke de ulike samarbeidsarenaene, ansvar og praktisk gjennomføring
- Videreutvikle et mer systematisert samarbeid

Prosjektgruppen finner det hensiktsmessig å dele opp hovedprosjektperioden i en utredningsfase og en gjennomføringsfase. Før gjennomføring skal saken igjen behandles i kommunestyrene i de enkelte kommunene.

Tidsramme for utredningsfasen: Ferdigstilles til behandling i kommunene innen 2. april 2015.

Finansiering av hovedprosjektet forutsetter eksterne midler. Hver kommunes bidrag blir de ledere/ansatte og politikere som deltar i styringsgrupper, prosjektgrupper og referansegrupper.

Delprosjekt 1: Planarbeid i Molderegionen

Målsetting er prøve ut en ordning med felles plankontor for Molderegionen og å få laget en felles samfunnsdel av kommuneplanen for Molderegionen. Innenfor dette delprosjektet er samarbeidet med fylkeskommunen viktig.

To delområder skal utredes/utvikles:

1. Utrede og prøve ut etablering av felles planorgan/-kontor for kommunene i Molderegionen. Planorganet/-kontoret skal kunne ivareta kommunale- og regionale planer i Molderegionen og styres politisk med delegert myndighet fra kommunestyrene i forhold til planer på regionalt nivå. Som en del av forsøksordningen skal planarbeid uten innsigelsesrett fra fylkeskommunen og Fylkesmannen prøves ut
2. Utvikle en «Samfunnsplan for Molderegionen» (kommunedelen), der felles bo-, arbeids- og serviceområde er sentrale element.

I forlengelsen av dette arbeidet kan felles regionale temaplaner innenfor eks områdene folkehelse, miljø/forurensing, naturforvaltning, rus-psykiatri og beredskap følge.

Finansiering: Antatt eksternt finansieringsbehov: 1 000 000 kr.

Delprosjekt 2: Kommunestruktur

Målsettingen er å utrede alternativer for kommunestruktur i Molderegionen. Slik kan diskusjoner om kommunestruktur i Molderegionen ha et felles utgangspunkt og bakteppe i diskusjonene. I dette delprosjektet er det viktig at nasjonale signal og føringer følges tett. Første uttale fra ekspertgruppen som jobber med kommunestruktur er ventet 24. mars og i kommuneproposisjonen som kommer i mai forventes også signaler mht tempo og premisser for endringene i kommunestruktur.

Dette er en krevende sak. En ekstern vurdering av alternativer for kommunestruktur i regionen skal etterfølges av diskusjoner der politikere og administrative ledere og arbeidstakere i alle kommunene engasjeres. Dette vil også skape engasjement blant innbyggerne. Det må legges opp til at alle som ønsker det kan komme med innspill i diskusjonene.

Finansiering: Antatt eksternt finansieringsbehov: 500 000 kr.

Delprosjekt 3: Systematisere eksisterende samarbeidsordninger og interntjenester

De ulike arbeidsgruppene har foreslått mange områder for videre formalisering av det interkommunale samarbeid. Her er dialog med fagområdene viktig i det videre arbeidet. Det anbefales av det settes inn egne ressurser i dette arbeidet som i løpet av 2014 og 2015 skal utrede og effektivere mer effektiv drift innenfor de ulike områdene.

Innenfor dette området er effektivisering av og samarbeid om stabstjenester/merkantile tjenester det sentrale. ROR-IKT er allerede i gang og i forlengelsen av denne etableringen vil det kunne skje mer effektivisering og samarbeid via digitale tjenester. Samarbeidet med ROR-IKT er derfor sentralt.

Som beskrevet i innledningen til kap 4.3. er vurderinger av endringsbehov i de eksisterende samarbeidsordningene ikke grundig vurdert i forprosjektet. Dette må også bli en del av hovedprosjektet.

Finansiering: Antatt eksternt finansieringsbehov for prosjektledelse: 500 000 kr.

Områder som ivaretas og videreutvikles administrativt i ROR

1. Interessepolitikk

Den administrative ressursen i regionrådet må ha tid og rom til å arbeide med dagsaktuelle interessepolitiske saker. Tid til å sette seg inn i bakgrunnsmateriale og rom til å agere fort når dette er nødvendig. I den sammenhengen er det viktig at strategidokumentet til ROR stemmer overens med det man politisk/administrativt oppfatter som sentrale saker. I løpet av våren 2014 skal en revidert versjon av dette legges frem for medlemsmøtet i ROR. Med i denne diskusjonen bør også vurderingen av formalisering av ROR som interesseorganisasjon i det gjeldende lovverk.

2. Næringsutvikling

For å se regionen som helhet er det viktig at relasjonen til næringsfora i de ulike kommunene er god og at kjennskapen til de næringspolitiske agendaene og utfordringene i kommunene er kjent i ROR. Dette skal daglig leder prioritere. Felles målsetting om godt omdømme, god rekruttering og økt etablering er sentrale fellespunkt i relasjonen.

3. Samhandling

Innenfor samhandlingsområdet er det nå etablert et nettverk med fagledere fra de ulike kommunene, der videre implementering av samhandlingsreformen har fokus. Daglig leder i ROR koordinerer nettverket og rådmennene er styringsgruppe. Dette er et nettverk som er kreativt og operativt og vil i samarbeid med styringsgruppen ivareta området fremover. Styringsgruppen er viktige representanter for hver kommune, men medlemsmøtet må også oppdateres og engasjeres jevnlig.

Politikerinvolveringen er viktig for alle tre områdene.

6.2. Organisering og arbeidsmetode

Styret i ROR er prosjekteier for totalprosjektet og medlemsmøtet i ROR inkl to tillitsvalgte er styringsgruppen. Prosjektleder er daglig leder i ROR, men det kreves betydelig ekstern innleie. Tidsrammene er skissert i delprosjektene. Milepælsplan lages når de ulike kommunene har behandlet forprosjektrapporten og gitt sin tilslutning til å delta i hovedprosjektet. De tre delprosjektene forutsetter ekstern finansiering. Dette må initieres og styres av daglig leder i ROR.

De områdene som er skissert i driftsorganisasjonen vil bli ivaretatt av daglig leder i samarbeid med styret.

6.3. Finansiering av interkommunale samarbeid i ROR

Hvordan utgiftene i et interkommunalt samarbeid skal fordeles mellom de deltakende kommunene er i utgangspunktet fullt og helt opp til kommunene i samarbeidet. Det er alternative modeller for kostnadsfordeling, men den mest brukte modellen er å fordele kostnadene etter kommunens innbyggertall. Det er imidlertid vanlig å kreve inn et fast grunnbeløp fra hver kommune, og fordele resten av utgiftene etter folketall. En fordeling med 30 % likt og 70 % etter folketall er en modell som ofte blir lagt til grunn i interkommunale samarbeid. Prosjektgruppa vil tilrå at samme fordelingsprinsipp blir lagt til grunn for samarbeid i ROR.